

Sygn. akt VII AGa 1276/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA Magdalena Sajur - Kordula (spr.)

Sędziowie: SA Aldona Wapińska

SA Maciej Dobrzyński

Protokolant: praktykant absolwencki Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o.

w S.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 3 lipca 2017 r.

sygn. akt XVII AmE 7/14

I. oddala apelację,

II. zasądza od (...) sp. z o.o. w S. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VII AGa 1276/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2013 roku Nr (...) (...) (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 56 ust. 2, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 oraz z 2013 r., poz. 984 i poz. 1238) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., orzekł że:

- 1) Przedsiębiorca ten naruszył warunek 2.1.5. koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 31 marca 2009 r. Nr (...),
- 2) za działanie opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 41200 zł, co, stanowi 0,01 % przychodów z działalności koncesjonowanej uzyskanych przez Przedsiębiorcę w 2012 r.

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmienił pkt. 2 decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 grudnia 2013 roku nr (...) (...) (...) (...) w ten sposób, że wymierzył przedsiębiorcy (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. karę pieniężną w wysokości 33372 zł oraz zniósł wzajemnie koszty postępowania między stronami.

Sąd I instancji oparł swe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. prowadzi działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi na podstawie koncesji udzielonej przez Prezesa URE decyzją z dnia 31 marca 2009 r. Nr (...).

Przedsiębiorca ten prowadził współpracę w zakresie sprzedaży paliw na rzecz (...) Sp. z o.o. w T.. Przed rozpoczęciem sprzedaży paliw wymienionej Spółce (...) sprawdził, że posiada ona koncesję na obrót paliwami ciekłymi przyznaną decyzją z dnia 30 września 2004 r. Nr (...), weryfikując tą informację na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki i bezpośrednio sprawdzając koncesję otrzymaną od kontrahenta.

Okolicznością bezsporną jest, iż decyzją z dnia 02 grudnia 2010 r. Nr (...)/ (...) Sp. z o.o. w T. została cofnięta koncesja na obrót paliwami ciekłymi. Decyzja została doręczona Spółce 10 grudnia 2010 r., która nie złożyła od niej odwołania. Decyzja stała się prawomocna z dniem 24 grudnia 2010 roku.

W okresie od 07 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r. (...) Sp. z o.o. zawarł z (...) Sp. z o.o. 15 transakcji, sprzedając ostatnio wymienionej spółce olej napędowy przeznaczony do celów opałowych w sumie w ilości 412 461 litrów. W okresie od 7 grudnia 2010 roku do dnia 24 grudnia 2014 roku powód dokonał sprzedaży spółce (...) 78021 litrów oleju napędowego w 4 transakcjach.

Pismem z dnia 07 marca 2013 r., uzupełnionym pismem, które wpłynęło do Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 10 maja 2013 r., Komenda Powiatowa Policji w J., Wydział dw. z Przystępczością Gospodarczą przekazała informacje wskazujące na możliwość współpracy Przedsiębiorcy w zakresie obrotu paliwami ciekłymi, w okresie od 30 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r., z przedsiębiorcą (...) Sp. z o.o. w T., któremu została cofnięta koncesja na obrót paliwami ciekłymi z uwagi na rażące naruszenie jej warunków.

W związku z powyższymi ustaleniami, pismem z dnia 14 maja 2013 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej w związku z możliwością naruszenia warunku 2.1.5. koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Pismem z dnia 03 czerwca 2013 r. Przedsiębiorca złożył wyjaśnienia w niniejszej sprawie. W szczególności wskazał, iż przed podjęciem współpracy z firmą (...) Sp. z o.o. zobowiązał kontrahenta do przedstawienia stosownej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, co ten uczynił. Ponadto Przedsiębiorca ustalił, czy ww. firma znajduje się w wykazie przedsiębiorstw koncesjonowanych, publikowanego na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki. Na potwierdzenie tego przedłożył stosowne dokumenty. Ponadto Przedsiębiorca wskazał, iż „Zgodnie z treścią pisma Prezesa URE z dnia 14 maja 2013 r. wynika jednoznacznie, że decyzja o cofnięciu koncesji nie była ostateczna w okresie kiedy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. dokonywał ostatniej sprzedaży paliw płynnych na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T.". Zdaniem Przedsiębiorcy, nie ma zatem żadnych podstaw do przyjęcia, że zasadne jest nałożenie kary pieniężnej z uwagi na naruszenie warunków koncesji. Z tego też względu Przedsiębiorca wniósł o umorzenie przedmiotowego postępowania w całości.

Równocześnie Przedsiębiorca nadesłał wyjaśnienia dotyczące jego aktualnej sytuacji finansowej oraz nadesłał uwierzytelnione kopie bilansu oraz rachunku zysków i strat. Ponadto przedłożył kopie faktur sprzedaży paliw ciekłych firmie (...) Sp. z o.o. za okres od 01 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r.

Przychód Przedsiębiorcy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. z działalności koncesjonowanej za 2012 r. wyniósł 477 323 265 zł.

W ocenie Sądu I instancji słuszne okazało się rozstrzygnięcie Prezesa URE zawarte w pkt 1 zaskarżonej Decyzji dotyczące stwierdzenia naruszenia przez powoda warunku posiadanej koncesji.

Przede wszystkim Sąd zauważył, że stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 roku, poz. 1059 ze zm.) karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Naruszenie jednego z warunków koncesji jest zatem wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne i wymierzenia na tej podstawie, w oparciu o art. 56 ust. 2 powołanej ustawy, kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, gdyż treść przytoczonego przepisu wskazuje na obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy w razie stwierdzenia okoliczności podlegających karze. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy nie wymaga więc wykazania zawinonego działania lub zaniechania przedsiębiorcy.

Sąd stwierdził, że powód akceptując warunki udzielonej mu koncesji zaakceptował warunek 2.1.5, zgodnie z którym nie wolno mu było zawierać umów kupna - sprzedaży paliw ciekłych z przedsiębiorstwami energetycznymi, które nie posiadają stosownej koncesji w przypadkach, gdy koncesja taka jest wymagana przepisami ustawy Prawo energetyczne.

Tymczasem bezsprzecznie (...) Sp. z o.o. prowadził obrót paliwami ciekłymi z (...) Sp. z o.o. w T. w czasie, gdy nie posiadała ona stosownej koncesji. Koncesja na obrót paliwami ciekłymi udzielona tej ostatnio wymienionej Spółce decyzją z dnia 30 września 2004 r. Nr (...) została jej bowiem cofnięta decyzją z dnia 02 grudnia 2010 r. Nr (...), która stała się prawomocna z dniem 24 grudnia 2010 roku. Mimo uprawomocnienia decyzji, a co za tym idzie utraty przez (...) uprawnień do obrotu paliwem od 24 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r. powód nadal zawierał transakcje kupna - sprzedaży z wymienioną Spółką, co sam przyznał, przedstawiając faktury potwierdzające sprzedaż paliwa tej Spółce we wskazanym okresie. W sumie powód zawarł w tym okresie z (...) Sp. z o.o. 11 transakcji.

Sąd I instancji stanął na stanowisku, że dopiero prawomocność decyzji o uchyleniu koncesji spółce (...) wywołało skutek wobec tej spółki, jak też jej kontrahentów. Pozwany nie wykazał, aby decyzji cofającej koncesję nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Do czasu uprawomocnienia decyzji wobec (...) powód, zdaniem Sądu, nie dopuścił się deliktu administracyjnego. Dopiero sprzedaż nieuprawnionemu podmiotowi, a takim stała się spółka (...) z dniem 25 grudnia 2010 roku stanowi naruszenie warunku 2.1.5 koncesji.

Powód dokonując zatem sprzedaży paliwa (...) Sp. z o.o. naruszał warunek 2.1.5 posiadanej koncesji, gdyż zawierał umowy kupna - sprzedaży z przedsiębiorstwem energetycznym, któremu Prezes URE odebrał koncesję, zaś posiadanie koncesji jest konieczne do prowadzenia obrotu paliwami ciekłymi zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo energetyczne.

Skoro doszło do naruszenia warunku 2.1.5 koncesji, jaką otrzymał powód na obrót paliwami ciekłymi wobec tego uzasadnionym stało się nałożenie na powoda kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne. Sama bowiem odpowiedzialność za naruszenie warunków koncesji na zasadzie art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego jest odpowiedzialnością obiektywną. Nie jest konieczne wykazanie umyślnej albo nieumyślnej winy ukaranego podmiotu. Jednakże nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia przedmiotowej odpowiedzialności (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 01 czerwca 2010 r. sygn. III SK 5/10, LEX nr 622205). Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 05 lutego 2015 r. o sygn. III SK 36/14 (Legalis nr 1187402) o ile do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, o tyle w przypadku nakładania przez organ kary pieniężnej, wymierzania jej wysokości oraz oceny możliwości odstąpienia od jej wymierzenia, istotną rolę odgrywają czynniki o charakterze subiektywnym, odtwarzane w oparciu o analizę całokształtu zachowania karanego przedsiębiorcy, jego motywacji, kontekstu zarzucanego mu naruszenia, czy chociażby wpływu przedsiębiorstwa na uchybienie obowiązujących norm. Jak podał Sąd Najwyższy, ukształtowała się zatem linia orzecznicza, zgodnie z którą przyjęto, że przedsiębiorstwo energetyczne może uniknąć kary, gdy wykaże, że obiektywne okoliczności danej

sprawy uniemożliwiają mu przypisanie odpowiedzialności za naruszenia przepisów ustawy z uwagi na podjęte przez to przedsiębiorstwo działania o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym.

Sąd I instancji uznał, że w niniejszej sprawie nie można natomiast przyjąć, aby (...) Sp. z o.o. powziął stosowne działania o takim charakterze. Powód nie zrobił wszystkiego co było możliwe, aby nie naruszyć warunku 2.1.5, ograniczył się bowiem do pełnego sprawdzenia przed nawiązaniem współpracy z (...) Sp. z o.o., czy spółka ta posiada stosowną koncesję, ewentualnie do wyrywkowych, czy cyklicznych sprawdzeń, o czym zeznał świadek M. G. (1) zatrudniony w przedsiębiorstwie powoda od 2008 r., w tym również w latach 2010 – 2011. Sąd podkreślił, że przed nawiązaniem współpracy powód zażądał od kontrahenta koncesji, którą później zweryfikował w bazie utrzymywanej na stronie internetowej URE. Jednakże, jak wynika z wydruku z tej bazy sprawdzenie nastąpiło 21 grudnia 2009 r., tak więc prawie rok czasu przed cofnięciem koncesji. Powód nie udowodnił za to, aby monitorował stan posiadanych koncesji w sytuacjach, w jakich wymagały tego okoliczności, w szczególności nie udowodnił, aby każdorazowo przed zawarciem konkretnej umowy kontrolował, czy kontrahent taką koncesję posiada w danym momencie. Jak wynika z zeznań świadka M. G. (1), w zakresie jego obowiązków nie leżało sprawdzanie przed każdą transakcją czy kontrahent posiada koncesję. Dlatego Sąd uznał, że przed samą sprzedażą posiadanie koncesji nie było sprawdzane. Zeznania te są spójne z pozostałym materiałem dowodowym, zwłaszcza, że kontrola koncesji przed każdą sprzedażą, gwarantowała bezpieczeństwo transakcji. Powyższe zeznania świadka korespondują z zeznaniami słuchanego w charakterze strony – członkiem zarządu powoda Ł. K.. Wobec powyższego Sąd uznał, że działanie podejmowane przez Przedsiębiorcę było niewystarczające dla ustrzeżenia się przed naruszeniem warunku 2.1.5 udzielonej koncesji.

W ocenie Sądu I instancji naruszenie powoda należało zatem przeanalizować przez pryzmat art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne, uwzględniając stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Jeśli chodzi o kwestię zawinienia powoda Sąd uznał, że powód nie wykazał się należyłą starannością wymaganą od profesjonalnie działającego na rynku podmiotu. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej ocenia się zgodnie z art. 355 § 2 k.c. przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Natomiast wyjątkowy charakter działalności koncesjonowanej przemawia za ustaleniem ponad przeciętnego poziomu staranności, jaką powinien się wykazać koncesjonariusz. (...) Sp. z o.o. niewątpliwie takiej staranności nie wykazał, nie weryfikując w kluczowych momentach dokonywania transakcji uprawnień kontrahenta do prowadzenia z nim obrotu paliwami ciekłymi, podczas gdy łatwo mógł sprawdzić ważności jego koncesji. Dlatego stopień zawinienia powoda należy określić jako duży, w pełni w tej mierze dzieląc rozważania Prezesa URE.

Natomiast w związku z tym, że wysoce szkodliwe jest prowadzenie obrotu paliwami ciekłymi przez podmiot nieposiadający koncesji, dopuszczenie się sprzedaży paliw takiemu podmiotowi jest wysoce naganne. Na uwagę zasługuje jednak fakt, iż dochodziło do sprzedaży paliw tylko jednemu podmiotowi niekoncesjonowanemu, ale dokonywał on dalszej odsprzedaży paliwa. Z powyższych względów uznano, że stopień szkodliwości czynu był duży.

Sąd uznał, że nie można zastosować w stosunku do powoda odstąpienia od wymierzenia kary, o którym mowa w art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne, gdyż stosownie do treści tego przepisu jest to możliwe, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Ponadto uwzględniono, że Przedsiębiorca nie był dotychczas karany za naruszenie warunków koncesji, a oceny możliwości finansowych dokonano na podstawie przedstawionego przez Przedsiębiorcę bilansu i rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2012 r. a także oświadczenia powoda złożonego w piśmie z dnia 03 czerwca 2013 r., z których wynika, że uzyskał on w 2012 r.:

- przychody z działalności gospodarczej ogółem w wysokości 831 342 911,67 zł,
- przychody z działalności koncesjonowanej na poziomie 477 323 265 zł,
- zysk w kwocie 4 090 898,29 zł,

Posiadał też rzeczowe aktywa trwałe o wartości 4 953 521,58 zł, zapasy o wartości 2 624 212,08 zł oraz środki pieniężne i inne aktywa pieniężne w kwocie 2 603 421,88 zł.

Mając jednakże na uwadze, że Prezes Urzędu wymierzył karę za okres naruszenia od 7 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r. , a Sąd przyjął, że okres ten należy liczyć od dnia 24 grudnia 2010 roku, kara została proporcjonalnie zmniejszona, uwzględniając, że w okresie od 7 do 24 grudnia przedsiębiorca sprzedał 78021 litrów oleju napędowego. Stąd kara została obniżona o 19%.

Kara ta mieści się w granicach określonych w art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne i spełni funkcję prewencyjną, zapobiegającą naruszeniom przez powoda warunków koncesji w przyszłości.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, uznając rozstrzygnięcie zawarte w pkt 1 Decyzji za prawidłowe i trafne, zmienił zaskarżoną Decyzję wyłącznie w pkt 2, obniżając wymierzoną karę pieniężną na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. do kwoty 33 372 zł.

Na podstawie art. 100 k.p.c. zniesiono wzajemnie koszty postępowania między stronami.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucił naruszenie:

- przepisów prawa tj. art. 56 ust. 6a ustawy prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie, mimo iż w stanie faktycznym niniejszej sprawy zaistniały przesłanki, określone we wskazanym przepisie, dające możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek;

- naruszenie prawa procesowego tj. art.233 §1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadka M. G. (2) oraz Prezesa Zarządu Spółki Ł. K. i dokumentów sprzedaży na rzecz (...) sp. z o.o. wskazuje, że naruszenie warunków koncesji nie miało charakteru „poważnego” , a nałożona przez Prezesa URE kara pieniężna jest rażąco wysoka w stosunku do ustalonego uchybienia powoda w prowadzeniu działalności koncesjonowanej. Mając powyższe na względzie wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę decyzji Prezesa Urzędu Energetyki z dnia 16 grudnia 2013 r., (...) i odstąpienie od nałożenia na powoda kary pieniężnej,

2. zasądzenie od Organu na rzecz (...) (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Nie potwierdził się zarzut apelacji, dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny podziela i uznaje za swoje. Materiał dowodowy został oceniony wszechstronnie i wnikliwie. W orzecznictwie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak np.: uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980r., II URN, OSNC 1980/10/200). Jeśli tylko z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie wówczas, gdy brak jest

logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok SN z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 lutego 2011 r., sygn. I ACa 21/11).

Powód zarzucając Sądowi I instancji przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, w istocie nie przedstawił błędów w logice jego rozumowania, ponowił jedynie swoje dotychczasowe stanowisko. Tymczasem wnioski Sądu znajdują odzwierciedlenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Prawidłowe było ustalenie Sądu Okręgowego, że powód współpracował ze spółką (...) sp. z o.o. w T., sprzedawał na jego rzecz paliwa. Przed rozpoczęciem sprzedaży paliw powód sprawdził, że wskazana spółka posiada ona koncesję na obrót paliwami ciekłymi przyznaną decyzją z dnia 30 września 2004 r. Nr (...), weryfikując tą informację na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki i bezpośrednio sprawdzając koncesję otrzymaną od kontrahenta. Decyzją z dnia 2 grudnia 2010 r. (...) została cofnięta koncesja na obrót paliwami ciekłymi. Decyzja została doręczona tej spółce 10 grudnia 2010 r., która nie złożyła od niej odwołania. Decyzja stała się prawomocna z dniem 24 grudnia 2010 roku. W okresie od 7 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r. powód zawarł z (...) 15 transakcji, sprzedając mu olej napędowy przeznaczony do celów opałowych w sumie w ilości 412 461 litrów. W okresie od 7 grudnia 2010 roku do dnia 24 grudnia 2014 roku powód dokonał sprzedaży spółce (...) 78021 litrów oleju napędowego w 4 transakcjach. Sąd I instancji prawidłowo ustalił więc, że powód sprzedał paliwo przedsiębiorcy, który nie posiadał koncesji na obrót paliwami ciekłymi, mimo że koncesja taka była wymagana.

Jednocześnie wskazać należy, że wbrew twierdzeniom powoda zawartym w apelacji, Sąd I instancji właściwie ocenił zeznania świadka M. G. (1), i prezesa zarządu powoda Ł. K.. Z zeznań tych jednoznacznie wynika, że powód sprawdził przed rozpoczęciem współpracy z (...), czy posiada on koncesję, żądając od niego stosownych dokumentów. Takie dokumenty nie były jednak weryfikowane przed każdą transakcją. Sąd I instancji zasadnie więc uznał, że powód nie podjął wszystkich możliwych czynności mających na celu ustalenie, czy jego kontrahent nadal posiada koncesję, celem uniknięcia sytuacji dokonania sprzedaży na rzecz podmiotu, który koncesję utracił.

Sąd I instancji nie naruszył również przepisów prawa materialnego t.j. art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012r., poz. 1059 z późn. zm.- dalej jako: Pe).

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12 Pe karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Jak słusznie wskazał Sąd I instancji naruszenie jednego z warunków koncesji jest wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 Pe i wymierzenia na tej podstawie przez Prezesa URE, w oparciu o art. 56 ust. 2 powołanej ustawy, kary pieniężnej.

Sprzedając przedsiębiorcy energetycznemu nie posiadającemu stosownej koncesji paliwo, powód naruszył warunek 2.1.5. koncesji na obrót paliwami ciekłymi wydanej przez Prezesa Regulacji Energetyki z dnia 31 marca 2009r. Nr (...) o treści: „Koncesjonariusz nie będzie zawierać umów kupna - sprzedaży paliw ciekłych z przedsiębiorstwami energetycznymi, które nie posiadają stosownej koncesji w przypadkach, gdy koncesja taka jest wymagana przepisami ustawy- Prawo energetyczne”.

Prezes URE był więc upoważniony do nałożenia na powoda kary pieniężnej. W myśl art. 56 ust. 3 Pe wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Na podstawie art. 56 ust. 6 Pe ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ocenę Sądu I instancji odnośnie stopnia zawinienia, dotychczasowego zachowania powoda oraz jego możliwości finansowych i stopnia szkodliwości czynu.

Powód prowadził obrót paliwami ciekłymi z (...) sp. z o.o. w T. w czasie, gdy spółka ta nie posiadała ona stosownej koncesji. Prezes URE udzielił (...) koncesji decyzją z dnia 30 września 2004 r. Nr (...), która została następnie cofnięta decyzją z dnia 2 grudnia 2010 r. Nr (...). Powyższa decyzja stała się ostateczna z dniem 24 grudnia 2010 roku. Mimo utraty przez (...) uprawnień do obrotu paliwem od 24 grudnia 2010 r. do 12 stycznia 2011 r. powód nadal sprzedawał tej spółce paliwo, zawierając w tym czasie 11 transakcji. Brak jest dowodów na okoliczność, że powód podjął jakąkolwiek próbę ustalenia, czy spółka (...) nadal posiada koncesję. Nie dochował należytej staranności, winien bowiem zbadać, że koncesja kontrahenta zachowuje swą aktualność. Powód nie wykazał więc podjęcia wystarczających działań o charakterze ostrożnościowo- prewencyjnym. Z tych względów Sąd I instancji zasadnie uznał stopień zawinienia za duży. Podobnie oceniony został stopień szkodliwości czynu. W okresie, gdy decyzja o cofnięciu koncesji była już ostateczna, powód sprzedał (...) 334440 litrów oleju napędowego (11 transakcji), co uznać należy za ilość znaczną. Należy mieć na względzie okoliczność, że wprowadzanie do obrotu paliw ciekłych bez wymaganej koncesji powoduje uszczuplenie dochodów budżetu państwa z tytułu opłat koncesyjnych, skutkuje brakiem kontroli organu koncesyjnego nad przedsiębiorcą energetycznym, jak również powoduje odpowiedzialność karną (na mocy art. 57g Pe). Sprzedając (...) spółce (...) powód przyczynił się do naruszenia przez tą spółkę prawa. Podobnie prawidłowo zostały ocenione zarówno dotychczasowa działalność, jak i możliwości finansowe powoda.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 56 ust. 6a Pe poprzez jego niezastosowanie. W myśl wskazanego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Z powyższego przepisu wynika, że przesłankami uprawniającymi Prezesa URE od odstąpienia od wymierzenia kary są:

1. znikomy stopień szkodliwości czynu,
2. zaprzestanie naruszania prawa lub realizację obowiązku przez adresata kary.

W niniejszym przypadku nie została spełniona pierwsza przesłanka, gdyż jak wskazano powyżej szkodliwość czynu powoda była duża. Sąd Apelacyjny nie podziela oceny powoda, że z kontrahentem dokonano niewielkiej liczby transakcji. Transakcji było 11, zaś sprzedano 3344000 litrów paliwa, które - co istotne - podlegały dalszej odsprzedaży przez (...). Wobec braku możliwości uznania stopnia szkodliwości czynu za znikomy, brak było możliwości zastosowania przez Sąd I instancji art. 56 ust. 6a Pe.

Z tych względów wyrok Sadu I instancji odpowiada prawu i na mocy art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalono na mocy § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 14 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zm.).